

Tárgytematika / Course Description Művészetelméletek az ezredfordulón

AKLM_BHTM086

Tárgyfelelős neve /

Teacher's name: dr. Horváth Nóra

Félév / Semester: 2023/24/1

Beszámolási forma /

Assesment: Vizsga

Tárgy heti óraszám /

Teaching hours(week): 0/0/0

Tárgy féléves óraszám /

Teaching hours(sem.): 9/0/0

OKTATÁS CÉLJA / AIM OF THE COURSE

A tantárgy célja, hogy előadások keretében ízelítőt adjon a hallgatóknak a modern művészetről kialakult elméletekről, arról a diskurzusról, melynek létrejöttét a művészetben bekövetkezett hatalmas változások követelték meg. Huszadik századi művészettörténészek, esztéták, filozófusok írásain keresztül olyan nézetekről, elméletekről, kérdésekről gondolkodunk, melyek kikerülhetetlenek, ha foglalkozni kezdünk saját korunk művészetével. A tárgy nem titkolt célja, hogy a sokszor oly „érthetetlenek” nyilvánított művek világába bepillantást nyújtson, anélkül természetesen, hogy konkrét magyarázatot akarna adni egy-egy irányzat vagy műalkotás megszületésére. A fontos az, hogy megtudjuk, miért merült fel például a művészet végét jósló elmélet, vagy hogy miért borította fel a korábbi elméleteket a fotográfia széles körű elterjedése stb.

Fontos követelmény, hogy a hallgatók képesek legyenek az információk összegyűjtésére és kritikus elemzésére, valamint a szövegekben felmerülő problémák több szempontú megközelítésére.

TANTÁRGY TARTALMA / DESCRIPTION

Művészetelméleti problémafelvetések az ezredfordulón:

- A művészet és művészettörténet halálának „ténye” körüli művészetelméleti diskurzus (Hans Belting, Arthur C. Danto elméletei)
- A nyomtatott kép és a vizuális kommunikáció történeti kapcsolódásai William M. Ivins elmélete alapján
- A kép a médiaművészet korában - A fotográfia mint tudományos médium

- Jean Baudrillard és a Transzesztétika

- Pragmatista esztétika

SZÁMONKÉRÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE / ASSESMENT'S METHOD

A félév szóbeli vizsgával zárul, de megajánlott jegyért kiváltható egy prezentáció elkészítésével, melynek témája a "művészet vége" tematika, mely a záróvizsga anyagában is szerepel.

KÖTELEZŐ IRODALOM / OBLIGATORY MATERIAL

Kötelező irodalom: Az előadások anyaga, valamint az alábbi irodalmak:

n Tillmann József beszélgetése Hans Beltinggel, internetes forrás: <http://www.c3.hu/~tillmann/konyvek/ezredvegi/belting.html>

n Tillmann József beszélgetése Hannes Böhringerrel, internetes forrás: <http://www.c3.hu/~tillmann/konyvek/ezredvegi/bohringer.html>

n Tillmann József beszélgetése Perneczky Gézával, internetes forrás: <http://www.c3.hu/~tillmann/konyvek/ezredvegi/perneczky.html>

n Tillmann József beszélgetése Hegyi Lóránddal, internetes forrás: <http://www.c3.hu/~tillmann/konyvek/ezredkezdet/hegyi.htm>

Ajánlott irodalom:

Arthur C. Danto: Hogyan semmizte ki a filozófia a művészetet?, Atlantisz, Budapest, 1997

Theodor W. Adorno: A művészet és a művészetek, Helikon Kiadó, 1998

Hans Belting: A művészettörténet vége, Atlantisz Könyvkiadó, Budapest, 2006

A kép a médiaművészet korában, (szerk.: Nagy Edina), L'Harmattan, 2006

Oskar Batschmann: Bevezetés a művészettörténeti hermeneutikába, Corvina, Budapest, 1998

Jean Grondin: Bevezetés a filozófiai hermeneutikába, Osiris, Budapest, 2002

Arthur C. Danto: A közhely színeváltozása – Művészetfilozófia, Enciklopédia Kiadó, Budapest, 1996

Martin Heidegger: A műalkotás eredete, Európa Könyvkiadó, Budapest, 1988

Pernecky Géza (szerk.): A művészet vége?, Új világ Kiadó, 1995

Ernst H. Gombrich: Művészet és fejlődés, Corvina, 1987

Ernst H. Gombrich - Didier Eribon: Miről szólnak a lépek?, Balassi Kiadó, 1999

William M. Ivins: A nyomtatott kép és a vizuális kommunikáció, Enciklopédia Kiadó, 2001

Walter Benjamin: A műalkotás a technikai sokszorosíthatóság korszakában, In.: W. B.: Kommentár és prófécia, Gondolat Kiadó, 1969

A. G. Baumgarten .: Esztétika, Atlantisz, Budapest, 1999

Hans Georg Gadamer: **Igazság és módszer**, Budapest, Gondolat, 1984

G. W. F. Hegel: **Esztétikai előadások** , Akadémiai Kiadó, Budapest, 1955

Kant: **Az ítélőerő kritikája**, Ictus, Budapest, 1997

Németh Lajos: A művészet sorsfordulója, Gondolat, Budapest, 1970

AJÁNLOTT IRODALOM / RECOMMENDED MATERIAL